

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Justyna Stelmach

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2023 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z **wniosku Ł. W.**

z udziałem M. W. (1)

o podział majątku wspólnego

postanawia:

1. ustalić, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków Ł. W. wchodzi:
 - a) meble B. W. o wartości 300 (trzysta) złotych,
 - b) zmywarka o wartości 200 (dwieście) złotych,
 - c) kuchenka gazowa marki I. o wartości 250 (dwieście pięćdziesiąt) złotych,
 - d) kanapa narożna kryta skórą o wartości 2.000 zł (dwa tysiące złotych);
2. ustalić, iż udziały byłych małżonków w majątku wspólnym są równe, oddalając wniosek M. W. (1) o ustalenie nierównych udziałów;
3. ustalić, iż Ł. W. i M. W. (1) ponieśli nakłady z majątku wspólnego na majątek osobisty M. W. (1) w kwocie 101.174,61 (sto jeden tysięcy sto siedemdziesiąt cztery złote sześćdziesiąt jeden groszy);
4. dokonać podziału majątku wspólnego byłych małżonków Ł. W. i M. W. (1) w ten sposób, że składniki opisane w punkcie 1. (pierwszym) przyznać na wyłączną własność M. W. (1);
5. ustalić, że Ł. W. poczynił nakład ze swojego majątku osobistego na majątek osobisty M. W. (1) w kwocie 6.516 zł (sześć tysięcy pięćset szesnaście złotych),
6. oddalić roszczenie Ł. W. o rozliczenie nakładów z jego majątku osobistego na majątek osobisty M. W. (1) w pozostałej części;
7. oddalić wniosek M. W. (1) o rozliczenie nakładów z jej majątku osobistego na majątek osobisty Ł. W.;
8. zasądzić od M. W. (1) na rzecz Ł. W. tytułem spłaty i wzajemnych rozliczeń kwotę 58.478,30 zł (pięćdziesiąt osiem tysięcy czterysta siedemdziesiąt osiem złotych trzydzieści groszy);
9. zasądzoną w punkcie 8. (ósmym) kwotę 58.478,30 zł (pięćdziesiąt osiem tysięcy czterysta siedemdziesiąt osiem złotych trzydzieści groszy) rozłożyć na 96 (dziewięćdziesiąt sześć) miesięcznych rat, w tym:
 - a) 95 (dziewięćdziesiąt pięć) rat po 609,14 zł (sześćset dziewięć złotych czternaście groszy),

b) ostatnia 96-ta (dziewięćdziesiąt szósta) rata w kwocie 610 złotych (sześćset dziesięć złotych),

płatnych z góry do 10-ego (dziesiątego) dnia każdego miesiąca, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, ustalając termin płatności pierwszej raty do 10-go (dziesiątego) dnia miesiąca następującego po dniu uprawomocnienia się postanowienia,

10. nakazać pobrać od M. W. (1) na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 3.444,28 zł (trzy tysiące czterysta czterdzieści cztery złote dwadzieścia osiem groszy) tytułem nieuiszczonych wydatków;

11. nakazać pobrać od Ł. W. na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 2.844,28 zł (dwa tysiące osiemset czterdzieści cztery złote dwadzieścia osiem groszy) tytułem nieuiszczonych wydatków, przy czym kwotę 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych nakazać pobrać z zaliczki uiszczonej przez Ł. W. w dniu 6 lipca 2019 roku,

12. pozostałe koszty sądowe przejść na rachunek Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi;

13. ustalić, że wnioskodawczyni i uczestnik ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt VIII Ns 151/20

UZASADNIENIE

Wnioskiem złożonym w dniu 11 grudnia 2017 roku Ł. W. wniósł o:

1) ustanie, iż w skład majątku wspólnego wnioskodawcy i uczestniczki wchodzi:

a) lodówka marki W. o wartości 3.000 zł,

b) kuchenka marki I. o wartości 2.000 zł,

c) płyta indukcyjna I. o wartości 3.000 zł,

d) telewizor Samsung 55" o wartości 4.000 zł,

e) pralka W. o wartości 1.000 zł,

f) kanapa wypoczynkowa narożna o wartości 4.000 zł;

2) dokonanie podziału majątku wspólnego poprzez przyznanie na wyłączną własność uczestniczki ruchomości wskazanych w punktach 1a-1f wniosku i zasądzenie z tego tytułu od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwoty w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się orzeczenia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wypadku uchybienia terminowi zapłaty;

3) ustalenie, że udziały w majątku wspólnym są równe,

4) dokonanie rozliczenia nakładów poczynionych z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestniczki w postaci:

a) wybudowania oraz wykończenia domu jednorodzinnego o wartości ustalonej w dalszym toku postępowania,

b) wybudowania altany ogrodowej o wartości 3.800 zł,

c) zakupu bramy z siłownikiem oraz furtki o wartości 7.800 zł,

d) nasadzeń roślinnych o wartości 20.000 zł

posadowionych na nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...) stanowiącej własność uczestniczki w całości;

5) dokonanie rozliczenia nakładu w postaci wydatkowania kwoty 168.000 zł pochodzącej z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek osobisty uczestniczki tytułem kosztów wybudowania domu jednorodzinnego przy ul. (...) w Ł..

W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, iż wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 sierpnia 2014 r. w sprawie o sygn. akt XII C 429/14 został rozwiązany związek małżeński stron. Przez okres trwania małżeństwa strony wybudowały i wyposażyły budynek mieszkalny posadowiony na nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), która jest własnością uczestniczki. Środki finansowe na budowę pochodziły ze sprzedaży mieszkania położonego w Ł. przy ul. (...) za kwotę 168.000 zł, stanowiącego majątek osobisty wnioskodawcy. W pozostałym zakresie koszty inwestycji zostały pokryte z majątku osobistego stron.

(wniosek k. 2-4)

Uczestniczka M. W. (1) w dniu 2 marca 2018 roku złożyła odpowiedź na wniosek, w której wniosła o:

- 1) ustalenie, że uczestniczka poczyniła nakład na majątek osobisty wnioskodawcy w kwocie 15.000 zł tytułem spłaty dokonanej na poczet rozliczenia nakładów dokonanych przez wnioskodawcę na majątek odrębny uczestniczki,
- 2) ustalenie, iż udziały w majątku dorobkowym stron są nierówne i wynoszą $\frac{3}{4}$ uczestniczki i $\frac{1}{4}$ uczestnika (wnioskodawcy),
- 3) zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniesiono, że wnioskodawca Ł. W. w nikłym stopniu przyczynił się do powstania majątku wspólnego. Nie wnosił on nakładu osobistej pracy przy wychowywaniu małoletniego dziecka oraz we wspólnym gospodarstwie domowym. Zdaniem uczestniczki, całość zarobków oraz większość środków finansowych otrzymanych ze sprzedaży lokalu mieszkalnego stanowiącego jego odrębny majątek przeznaczał na zakup alkoholu. Wnioskodawca zaniechał zaspokajania potrzeb rodziny, trwonił majątek w sposób lekkomyślny. Podniesiono również, iż po rozwiązaniu związku małżeńskiego uczestniczka wraz z wnioskodawcą dokonali między sobą podziału majątku wspólnego poprzez podział ruchomości stanowiących majątek wspólny i dokonali rozliczenia pieniężnego. Nadto, uczestniczka na poczet nakładów poczynionych przez wnioskodawcę z majątku osobistego dokonała spłaty w kwocie 15.000 zł gotówką oraz przelewem. Zdaniem uczestniczki w zakresie ruchomości nie istnieją żadne przedmioty stanowiące majątek wspólny, które nie zostały rozliczone przez byłych małżonków. Odnosząc się do roszczeń o dokonanie rozliczenia nakładów z majątku wspólnego na jej majątek osobisty, uczestniczka podniosła że w 2006 r. dokonała ona remontu domu jednorodzinnego ze środków pochodzących z majątku osobistego oraz kredytu hipotecznego. Uczestniczka posiadała środki finansowe pochodzące ze spadku po babci oraz z polisy w łącznej kwocie 81.950 zł. Ponadto, kwota 71.677,25 zł pochodziła z kredytu hipotecznego zaciągniętego w dniu 4 lipca 2006 r. w (...) Bank S.A. M. W. (1) zaprzeczył również, aby wnioskodawca dokonał nakład ze swojego majątku osobistego na jej majątek osobisty w kwocie 168.000 zł. Wnioskodawca przeznaczył nie więcej niż 30.000 zł na drobne prace wykończeniowe i porządkowe. Uczestniczka zaś dokonała spłaty z tytułu poczynionych nakładów z majątku osobistego wnioskodawcy w kwocie 15.000 zł.

(odpowiedź na wniosek k. 23-29)

W piśmie złożonym w dniu 25 lutego 2019 r. w punkcie 5. wnioskodawca zgłosił do rozliczenia nakład poczyniony z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestniczki w postaci dokonanych nasadzeń roślin w ogrodzie w wysokości 20.000 zł.

(pismo k. 118-119)

W piśmie procesowym z dnia 28 marca 2019 r. uczestniczka zgłosiła do rozliczenia do majątku wspólnego stron pojazd marki F. (...) zakupiony ze środków pochodzących z majątku wspólnego przez wnioskodawcę w kwocie 3.700 Euro (12.600 zł).

(pismo procesowe k. 127-128v.)

W piśmie procesowym z dnia 24 czerwca 2020 roku uczestniczka wniosła o ustalenie, że uczestniczka M. W. (1) poczyniła nakład na majątek osobisty wnioskodawcy w kwocie 13.000 zł tytułem spłaty dokonanej na poczet rozliczenia nakładów dokonanych przez wnioskodawcę na majątek odrębny uczestniczki.

(pismo procesowe k. 172-174)

Na rozprawie w dniu 9 maja 2022 r. pełnomocnicy wnioskodawcy i uczestniczki oświadczyli, iż uznali kwotę wartości nakładów przedstawionych w opiniach biegłych, przy czym pełnomocnik uczestniczki doprecyzował, iż nie kwestionuje wyliczenia operatu, lecz zakres prac wskazany przez wnioskodawcę.

(elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. k. 378-382)

Pismem z dnia 1 sierpnia 2022 r. uczestniczka zgłosiła do rozliczenia do majątku wspólnego stron pojazd marki V. (...) o nr rej. (...) zakupiony ze środków pochodzących z majątku wspólnego, a sprzedany za kwotę 8.000 zł, które to środki zostały zatrzymane przez wnioskodawcę. Ponadto podtrzymała wniosek o rozliczenie środków w kwocie 13.000 zł przekazanych wnioskodawcy przez uczestniczkę tytułem spłaty pojazdu F. (...) - max podczas, gdy samochód został przez wnioskodawcę darowany uczestniczce.

(pismo „wnioski dowodowe” k. 398-298v.)

Pismem przygotowawczym z dnia 15 września 2022 r. wnioskodawca wskazał, iż strony doszły do porozumienia w zakresie wyceny ruchomości tj.: meble B. -300 zł, zmywarka – 200 zł, brama – 500 zł. Ustalenia te zostały potwierdzone w piśmie uczestniczki z dnia 26 września 2022 r.

(pismo przygotowawcze k. 419, pismo k. 423)

Na rozprawie w dniu 4 listopada 2022 r. wnioskodawca i uczestniczka wspólnie oświadczyli, iż nie chcą oni rozliczać mebli syna. Należą one do syna. Uczestnicy podtrzymali dotychczasowe stanowiska.

(elektroniczny protokół rozprawy z dnia 4 listopada 2022 r. k. 424-424v.)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ł. W. i M. W. (1) w dniu 30 czerwca 2001 roku zawarli związek małżeński. Wyrokiem z dnia 19 sierpnia 2014 roku Sąd Okręgowy w Łodzi rozwiązał przez rozwód ww. związek małżeński uczestników. Wyrok ten uprawomocnił się 10 września 2014 roku. W czasie trwania związku małżeńskiego Ł. W. i M. W. (1) pozostawali ze sobą we wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej.

(wyrok k. 7, okoliczności bezsporne).

W skład majątku wspólnego małżonków Ł. W. i M. W. (1) wchodzi:

- e) meble B. W. o wartości 300 złotych,
- f) zmywarka o wartości 200 złotych,
- g) kuchenka gazowa marki I. o wartości 250 złotych,

h) kanapa narożna kryta skórą o wartości 2.000 złotych.

(opina z zakresu wyceny ruchomości k. 103-106, dowód z przesłuchania wnioskodawcy – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:06:15 do 00:57:37 k. 378v.-380, dowód z przesłuchania uczestniczki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:57:37 do 01:54:25 k. 380-381v., okoliczności bezsporne)

Podczas trwania małżeństwa uczestnicy nabyli również inne ruchomości. Środki na ich nabycie pochodziły częściowo z majątku wspólnego małżonków, częściowo z majątku osobistego uczestniczki (m. in. odszkodowania po śmierci jej matki), częściowo z majątku osobistego wnioskodawcy. Małżonkowie kupili wspólnie (tj. z kredytu zaciągniętego przez uczestniczkę z zakładu pracy) zmywarkę, lodówkę, meble w pokoju u syna, meble B. W.. Kredyt ten został przez nią spłacony z wynagrodzenia za pracę do wiosny 2014 roku. Telewizor w pokoju syna był prezentem dla niego od dziadków. Część z mebli wchodzących w skład majątku wspólnego stron uległa zepsuciu lub zużyciu i zostały one wymienione już po prawomocnym rozwodzie stron tj. lodówka C., pralka W., telewizor marki S..

(opina z zakresu wyceny ruchomości k. 103-106, dowód z przesłuchania wnioskodawcy – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:06:15 do 00:57:37 k. 378v.-380, dowód z przesłuchania uczestniczki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:57:37 do 01:54:25 k. 380-381v.)

(...) w pokoju wspólnego syna stron są jego własnością i nie podlegają rozliczeniu jako ruchomości wchodzące w skład majątku wspólnego uczestników.

(okoliczność przyznana na rozprawie w dniu 4 listopada 2022 r. k. 424)

Uczestnicy w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej nabyli również pojazdy. Były to:

- a) F. (...) z 1999 r. o nr rej. (...), który został sprzedany 24 czerwca 2013 roku,
- b) V. (...) z 1999r. o nr rej. (...), który został sprzedany 7 sierpnia 2014 roku,
- c) F. (...) z 2006 r. o nr rej. (...), który został darowany przez wnioskodawcę na rzecz uczestniczki umową darowizny z dnia 8 sierpnia 2014 r.

Uczestnicy rozliczyli się ze sprzedaży V. (...), a także F. (...), mimo że własność tego pojazdu została formalnie przeniesiona umową darowizny, uczestniczka rozliczyła się również z tego pojazdu, przekazując wnioskodawcy z tego tytułu kwotę 13.000 zł.

(umowa sprzedaży k. 214, umowa sprzedaży k. 400, umowa darowizny k. 401, dowód z przesłuchania uczestniczki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:57:37 do 01:54:25 k. 380-381v.)

Uczestniczka M. W. (1) jest właścicielką nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...). Nieruchomość ta wchodzi w skład jej majątku osobistego.

(okoliczność bezsporna)

Po ślubie małżonkowie zamieszkali w mieszkaniu będącym własnością Ł. W. (wchodzącym w skład jego majątku osobistego) przy ul. (...) w Ł..

(okoliczność bezsporna)

W 2001 roku zmarła w wyniku nieszczęśliwego wypadku matka M. W. (1). W związku z tym, uczestniczka otrzymała odszkodowanie w kwocie 49.900 zł, oraz 32.050 zł wkładu mieszkaniowego ze Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. (ze spadku po matce). Uczestniczka pożyczyła kwotę 30 tysięcy złotych swojemu teściowi, który oddał ww. kwotę w 2006 roku.

(decyzja k. 55, zaświadczenie z Banku (...) k. 56, dowód z przesłuchania uczestniczki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:57:37 do 01:54:25 k. 380-381v.)

Małżonkowie W. postanowili zmodernizować budynek posadowiony na nieruchomości M. W. (1) w Ł. przy ul. (...). W tym celu uczestnicy zaciągnęli w dniu 4 lipca 2006 r. kredyt hipoteczny nominowany do (...) nr (...) (w (...) Bank S.A.) w wysokości 71.677,25 zł.

(umowa kredytu hipotecznego nominowanego do (...) k. 57-61, okoliczności bezsporne)

Umową zawartą przed notariuszem A. S. z dnia 15 lutego 2007 roku rep. A nr 678/2007 Ł. W. sprzedał należący do jego majątku osobistego stanowiący odrębną nieruchomość lokal mieszkalny nr (...) położony w Ł. przy ul. (...) za cenę 168.000 zł.

(akt notarialny k. 8-10)

W dniu 2 sierpnia 2007 roku M. W. (1) i Ł. W. zawarli z (...) Bank S.A. drugą umowę kredytu hipotecznego nr (...) na sfinansowanie remontu domu jednorodzinnego przy ul. (...) w Ł. w kwocie 40.176,78 zł. (dokumenty dotyczące kredytu k. 98, umowa kredytu hipotecznego w PLN k. 444-448)

Wnioskodawca (oprócz ceny ze sprzedaży mieszkania przy ul. (...)) uzyskał również środki wchodzące do jego majątku osobistego uzyskane z odszkodowania za wypadek w 2011 roku w kwocie 30.000 zł. Z tych środków została zakupiona altana i brama za łączną kwotę około 8.000 zł.

(dowód z przesłuchania wnioskodawcy – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:06:15 do 00:57:37 k. 378v.-380, dowód z przesłuchania uczestniczki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:57:37 do 01:54:25 k. 380-381v.)

M. W. (1) otrzymała od swojej babci H. N. darowizny środków pieniężnych: w dniu 1 lutego 2011 r. w kwocie 9.000 zł, w dniu 28 marca 2013 roku w kwocie 23.480,48 zł, w dniu 29 marca 2013 r. w kwocie 20.551,35 zł.

(potwierdzenie transakcji k. 129, zgłoszenie o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych k. 130-133)

Nieruchomość przy ul. (...) w Ł. zabudowana była budynkiem pochodzącym z lat 50. ubiegłego wieku. Był to budynek parterowy z poddaszem nieużytkowym (wejście od zewnątrz po drabinie), niepodpiwniczony, o konstrukcji tradycyjnej. W 2006 roku został przeprowadzony remont domu jednorodzinnego wraz z dobudową ogrodu zimowego z wyjściem do ogrodu zlokalizowanego po zachodniej stronie działki.

W dniu 18 marca 2005 roku została wydana decyzja przez Prezydenta Miasta Ł. decyzja, która odmawiała ustalenia warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na rozbudowie i nadbudowie budynku mieszkalnego na ww. nieruchomości. Uzyskano pozwolenie na dokonanie rozbudowy budynku mieszkalnego o ogród zimowy, nie uzyskano pozwolenia na rozbudowę poddasza. Przystąpiono do rozbudowy budynku mieszkalnego (o jeden pokój) oraz częściowej nadbudowy poddasza, co zostało potwierdzone zgłoszeniem z dnia 26 lipca 2006 roku. Zaprojektowano od strony północno-zachodniej budynku mieszkalnego dobudowę ogrodu zimowego z wyjściem do ogrodu. Projektowany ogród zimowy powstał poprzez dobudowanie trzech ścian zewnętrznych w konstrukcji tradycyjnej z cegły kratówki z lekką izolacją styropianem na fundamentach betonowych. Więźba dachowa drewniana, pokrycie dachu blachodachówką. Izolacja termiczna z wełny mineralnej gr. 18 cm układana między belkami dachowym.

Nakłady na nieruchomości objęły lata 2007-2014 i obejmowały one:

- a) wyburzenie ścian wewnętrznych i postawienie nowych ścian z Y. i karton-gipsu,
- b) wzmocnienie starych fundamentów i wykonanie nowych fundamentów w części nowej,

- c) dobudowanie 1 pokoju (wymurowano 3 ściany zewnętrzne),
- d) zmiana konstrukcji dachu, był dach płaski obecnie jest dwuspadowy,
- e) podniesiono wysokość ścian do ok. 1,5 m,
- f) wykonano schody zewnętrzne na taras,
- g) rozbudowano schody wejściowe do domu,
- h) wykonanie tarasu ziemnego w 2010 r. wraz z zadaszeniem w dachu (przedłużenie dachu na tarasem) oraz wykonanie nawierzchni z kostki betonowej ze schodami na ogród,
- i) ocieplenie ścian zewnętrznych wełną mineralną i otynkowanie tynkiem nawierzchniowym,
- j) wykonanie cokołu elewacyjnego,
- k) wykonanie parapetów zewnętrznych z blachy powlekaniej,
- l) wykonanie parapetów wewnętrznych z konglomeratu,
- m) położenie gładzi gipsowej na ścianach wewnętrznych,
- n) zamontowanie sufitów podwieszanych z oświetleniem,
- o) wykonanie stiuków i luksferów w przedpokoju,
- p) położono terrakotę, panele i w dobudowanym pokoju – parkiet,
- q) pokryto dach blachodachówką,
- r) położono nową instalację elektryczną,
- s) wykonano kominek w dużym pokoju,
- t) wykonano przyłącze wody z rozprowadzeniem do budynku,
- u) wykonano nową instalację grzewczą w 2006 r., zamontowano nowy piec na ekogroszek,
- v) wymieniono bramę wjazdową z furtką i siłowniki,
- w) wykonano nawierzchnię z kostki betonowej,
- x) w 2010 r. zakupiono gotową altanę drewnianą w 2010 roku.

Nakłady wspólne na nieruchomości stanowią 91% wykonania budynku mieszkalnego. Nakłady rozliczne według wartości rynkowej wg stanu na dzień 10 września 2014 r., a cen aktualnych wynoszą łącznie 232.390 zł, zaś nakłady rozbiórkowe 8.000 zł.

Wartość nakładu w postaci bramy i furtki wg stanu na dzień 10 września 2014 r. a cen aktualnych wynosi: 3.149 zł, zaś wartość nakładu w postaci altany wynosi: 3.367 zł.

(dowód z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości wraz z załącznikami – w kopercie - k. 156, uzupełniająca opinia biegłego z zakresu wyceny nieruchomości k. 236-245, ustna uzupełniająca opinia biegłego z zakresu wyceny nieruchomości na rozprawie w dniu 11 stycznia 2022 r. – nagranie od 00:37:11 do 00:59:08 k. 340v.-341, dowód z zeznań świadka J. W. (1) – nagranie protokołu rozprawy z dnia 6 lutego 2019 roku od 00:22:53 do 00:40:32 k. 111,

dowód z przesłuchania uczestniczki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:57:37 do 01:54:25 k. 380-381v.).

Wartość nakładów roślinnych na nieruchomości przy ul. (...) w Ł. wynosi 49.284 zł, w tym wartość naniesień roślinnych - 31.996 zł, wartość bylin – 357 zł, wartość trawnika – 1.430 zł, wartość drzew starych 15.700 zł.

(opinia biegłego z zakresu rolnictwa-ogrodnictwa k. 176-192, pisemna uzupełniająca opinia biegłego z zakresu rolnictwa-ogrodnictwa k. 223-225, ustna uzupełniająca opinia biegłego z zakresu rolnictwa-ogrodnictwa na rozprawie w dniu 11 stycznia 2022 r. – nagranie od 00:13:04 do 00:37:11 k. 339v.-340)

Do domu przy ul. (...) w Ł. uczestnicy wprowadzili się w lipcu 2007 roku.

Podczas małżeństwa uczestników Ł. W. początkowo pracował u swojego ojca w przetwórstwie mięsnym (do 2009 roku), następnie rozpoczął pracę jako monter instalacji wodnokanalizacyjnej w firmie (...) Sp. z o.o. Z przedsiębiorstwa (...) wnioskodawca został zwolniony 2 razy. Pierwszy raz z powodu redukcji etatów. Pozostawał on wtedy bez zatrudnienia około 2-3 miesiące. Kolejny raz wnioskodawca został zwolniony w trybie natychmiastowym z uwagi na wykonywanie pracy w stanie po spożyciu alkoholu (w 2014 roku) i wtedy pozostawał przez długi czas bez pracy.

Z kolei M. W. (1) po zawarciu związku małżeńskiego kończyła studia. W 2005 roku rozpoczęła pracę w Urzędzie Skarbowym Ł.. W 2006 roku uczestniczka zaszła w ciążę i przebywała na zwolnieniu z tym związanym. Do pracy wróciła wiosną 2008 roku i zarabiała wtedy kwotę 2.700 zł netto. Uczestniczka w skali roku dostawała 300-400 zł podwyżki. Obecnie uczestniczka zarabia 5.100 zł netto.

W opiece nad wspólnym synem uczestników pomagali rodzice wnioskodawcy (opiekowali się nim, odbierali ze szkoły).

(zeznania podatkowe k. 91, dowód z zeznań świadka M. W. (2) – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 6 lutego 2019 roku od 01:00:12 do 01:27:37 k. 112-113; dowód z zeznań świadka J. W. (2) – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 26 czerwca 2019 roku od 00:20:20 do 01:00:42 k. 144-146, dowód z zeznań świadka R. K. z dnia 26 czerwca 2019 r. od 01:00:42 do 01:40:36 k. 146-148 dowód z przesłuchania wnioskodawcy – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:06:15 do 00:57:37 k. 378v.-380, dowód z przesłuchania uczestniczki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:57:37 do 01:54:25 k. 380-381v.)

Ł. W. w trakcie małżeństwa miał chorobę alkoholową. Od 6 marca 2014 roku do 14 marca 2014 roku został on przyjęty do Oddziału (...) w Ł., gdzie rozpoznano alkoholowy zespół abstynencyjny. W wywiadzie podał on, iż pije alkohol od około 4-5 lat z cechami uzależnienia. Najdłuższy ciąg trwał 2 miesiące. Uzależnienie wnioskodawcy było cykliczne, narastało. Wnioskodawca kupował alkohol ze swoich środków, przekazywał wtedy mniejsze kwoty na utrzymanie domu. Uzależnienie Ł. W. przybrało na sile w 2014 r., kiedy to 8 maja 2014 roku prokurator postanowił zatrzymać Ł. W. prawo jazdy z uwagi na uzasadnione podejrzenie, że podejrzany prowadził pojazd znajdując się pod wpływem środka odurzającego, co również stało się powodem sprzedaży pojazdu używanego przez wnioskodawcę.

(karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 50-51, dokumentacja medyczna k. 70, postanowienie k. 402, dowód z zeznań świadka M. W. (2) – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 6 lutego 2019 roku od 01:00:12 do 01:27:37 k. 112-113; dowód z zeznań świadka J. W. (2) – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 26 czerwca 2019 roku od 00:20:20 do 01:00:42 k. 144-146, dowód z zeznań świadka R. K. z dnia 26 czerwca 2019 r. od 01:00:42 do 01:40:36 k. 146-148 dowód z przesłuchania wnioskodawcy – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:06:15 do 00:57:37 k. 378v.-380, dowód z przesłuchania uczestniczki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:57:37 do 01:54:25 k. 380-381v.)

Uczestnicy z tytułu spłat kredytu hipotecznego nominowanego do (...) nr (...) do dnia 10 września 2014 r. spłacili łącznie 31.653 zł. Spłaty te do dnia rozvodu były uiszczane z wynagrodzenia za pracę wnioskodawcy i uczestniczki. Od dnia rozvodu uczestniczka spłaca ten kredyt samodzielnie.

(historia spłat k. 454-457v., dowód z przesłuchania wnioskodawcy – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:06:15 do 00:57:37 k. 378v.-380, dowód z przesłuchania uczestniczki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:57:37 do 01:54:25 k. 380-381v.)

Uczestnicy z tytułu spłat kredytu hipotecznego w złotych nr (...) do dnia 10 września 2014 r. spłacili łącznie 20.037,61 zł. Spłaty te do dnia rozvodu były uiszczane z wynagrodzenia za pracę wnioskodawcy i uczestniczki. Od dnia rozvodu uczestniczka spłaca ten kredyt samodzielnie.

(historia spłat k. 438-443, dowód z przesłuchania wnioskodawcy – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:06:15 do 00:57:37 k. 378v.-380, dowód z przesłuchania uczestniczki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:57:37 do 01:54:25 k. 380-381v.)

Uczestniczka wpłacała po ustaniu małżeństwa na rzecz wnioskodawcy różne kwoty na jego prośbę, z uwagi na fakt, iż Ł. W. miał problemy, umówili się oni co do tego, że M. W. (1) wpłaci na jego rzecz 13.000 zł. M. W. (1) spłaciła również po rozwodzie długi wnioskodawcy w postaci zobowiązania do Ł. w kwocie 1.000 zł. Wpłaty te miały miejsce od 2014 roku do 2016 roku. I były w różnych kwotach. w dniu 1 września 2015 r. Ł. W. oświadczył, iż otrzymał od M. W. (1) łącznie kwotę 13.000 zł z różnymi terminami płatności.

(oświadczenie k. 174, potwierdzenia przelewów k. 31-49, historia rachunku (...) k. 391, dowód z przesłuchania uczestniczki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:57:37 do 01:54:25 k. 380-381v)

M. W. (1) ma 43 lata i utrzymuje się z wynagrodzenia za pracę Urzędzie Skarbowym – 5.100 zł netto miesięcznie. Uczestniczka obecnie spłaca kredyt ww. kredyt, miesięczne raty wynoszą ok. 400 zł i 200 zł. Wnioskowała ona również o przyznanie nieoprocentowanej pożyczki z pracy w wysokości 9.800 zł. Mieszka ona z małoletnim synem, na którego ponosi dodatkowe nakłady w postaci nauczania języków obcych, opieki stomatologicznej czy też prywatnej opieki medycznej. W (...) syn miał założony aparat ortodontyczny, co wyniosło 10.000 zł.

Ł. W. ma 44 lata i utrzymuje się z wynagrodzenia za pracę w kwocie ok. 4000 zł. Wynagrodzenie wnioskodawcy uzależnione jest od liczby przepracowanych godzin, zarabia on 20 zł na godzinę. Wnioskodawca obecnie mieszka z ojcem, nie posiada oszczędności. Ma zasądzone alimenty na rzecz małoletniego syna w kwocie 650 zł, jednakże zalega z ich płatnościami, aktualne zadłużenie wnioskodawcy z tego powodu wynosi ok. 60.000 zł.

(dowód z przesłuchania wnioskodawcy – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:06:15 do 00:57:37 k. 378v.-380, dowód z przesłuchania uczestniczki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 9 maja 2022 r. od 00:57:37 do 01:54:25 k. 380-381v.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, które nie budziły wątpliwości, co do prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia, nie były także kwestionowane przez uczestników postępowania. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto dowód z przesłuchania uczestników, jak i zeznań świadków w ograniczonym zakresie – o czym będzie mowa poniżej. Nadto Sąd oparł się na opiniach biegłych z zakresu wyceny ruchomości, z zakresu wyceny nieruchomości – co do wartości i zakresu nakładów na nieruchomości uczestniczki, a także z zakresu rolnictwa-ogrodnictwa co do wartości nasadzeń roślinnych. Ostatecznie opinie te – po ich uzupełnieniu – nie były kwestionowane.

Należy w tym miejscu wskazać, iż ostatecznie Sąd postanowieniem ustalił, iż w skład majątku wspólnego wchodziły zaledwie 4 ruchomości. Między stronami sporne było to, czy w skład majątku wspólnego stron winny wchodzić również zbyt pojazdy. Co istotne, w ocenie Sąd mimo to spór koncentrował się wokół tematu poczynienia nakładów z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek osobisty uczestniczki, a także kwestii rozliczenia nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty i z tego punktu widzenia kwestia zakresu przebudowy budynku posadowionego na nieruchomości przy ul. (...) w Ł.. Sąd wziął również pod uwagę roszczenie o ustalenie nierównych udziałów w majątku stron.

W powyższym zakresie Sąd uznał za niewiarygodne twierdzenia wnioskodawcy i świadków M. W. (2), J. W. (2) i R. K. co do tego, że remont na nieruchomości należącej do uczestniczki obejmował rozbiórkę budynku i wybudowanie go od nowa. Przede wszystkim relacji tej nie potwierdzają dokumenty zgromadzone w niniejszej sprawie, jak również zeznania świadka J. W. (1), która była architektem inwestycji prowadzonej przez uczestników na nieruchomości i która nadzorowała oraz pomagała stronom w uzyskaniu warunków zabudowy. Jednocześnie Sąd zauważył, iż świadkowie M. G., M. S. i R. K., którzy mieli potwierdzić wersję Ł. W. co do zakresu prac budowlanych na nieruchomości nie byli naocznymi świadkami przebiegu tychże prac, co najwyżej widzieli oni budynek przed tymi pracami, jak i po tych pracach. Co istotne, J. W. (1) zeznała, iż w części zostały przemurowane (tj. odtworzone ściany zewnętrzne budynku) ponieważ był w „straszonym stanie”. Stąd też Sąd nie przypisuje wnioskodawcy, jak i pozostałym świadkom złej woli co do złożonych zeznań, bowiem, skoro część ścian została odtworzona, oznacza to, iż w relacji wnioskodawcy kryje się „ziarno prawdy” co do konieczności dogłębnej modernizacji ścian budynku.

Ostatecznie jednak okazało się, iż sam zakres wykonanych robót na nieruchomości uczestniczki miał drugorzędne znaczenie, a to z tego powodu, iż wnioskodawca nie udowodnił, iż budowa ta została sfinansowana z ceny uzyskanej ze sprzedaży jego mieszkania przy ul. (...) w Ł., jak i z odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy. Sąd nie ma wątpliwości, że część kosztów (co zdaje się również przyznawać uczestniczka) modernizacji domu była pokryta zarówno z majątku osobistego wnioskodawcy, majątku osobistego uczestniczki, jak i majątku wspólnego stron. Jednakże wnioskodawca nie zdołał udowodnić jakie konkretne kwoty zostały przekazane na rzecz remontu na nieruchomości, w taki sposób aby dało się ustalić procentowy wkład w wartość dokonanych nakładów ustalonych na podstawie opinii biegłej. Należy jeszcze raz podkreślić, iż w trakcie realizacji budowy strony dysponowały środkami z kilku źródeł. Małżonkowie utrzymywali się z wynagrodzeń za pracę (zasiłku chorobowego, potem macierzyńskiego), uczestniczka miała również zebrane środki z majątku osobistego, wnioskodawca również takie środki posiadał. Stąd też nie sposób stwierdzić, iż środki pochodzące ze sprzedaży mieszkania przy ul. (...) zostały w całości spożytkowane akurat na remont, skoro uczestnicy spodziewali się dziecka, na bieżąco wydatkowali środki na swoje i dziecka utrzymanie, również przenosili meble z poprzedniego mieszkania, a także kupowali nowe, w tym zaciągali na te potrzeby kredyty.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznawanej sprawy jest podział majątku wspólnego małżonków Ł. W. i M. W. (1). W dniu 10 września 2014 roku ustała wspólność majątkowa małżeńska uczestników.

Odnosnie podziału majątku wspólnego małżonków zastosowanie znajdują przepisy ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Przypomnienia wymaga, iż z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków (art. 31 k.r.o.).

Do majątku wspólnego należą w szczególności:

- 1) pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków;
- 2) dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków;
- 3) środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków;
- 4) kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, 321, 568, 695 i 875).

Art. 33 k.r.o. wskazuje zaś, jakie przedmioty należą do majątku osobistego stron i są to m. in. przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej, przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił, przedmioty uzyskane z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia albo z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; nie dotyczy to jednak renty należnej poszkodowanemu małżonkowi z powodu całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej albo z powodu zwiększenia się jego potrzeb lub zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość.

Stosownie do art. 43 k.r.o. Oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. (§ 1) Jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. (§ 2.) Przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym. (§ 3)

Uczestniczka kwestionowała równe udziały w majątku wspólnym. Podnosiła, że to ona w większym stopniu przyczyniła się do powstania majątku wspólnego, powołując się na alkoholizm byłego męża.

W doktrynie i orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, iż małżonek może żądać ustalenia nierównych udziałów małżonków w całym majątku wspólnym, a nie w niektórych składnikach majątku wspólnego.

Z treści przytoczonego art. 43 § 1 k.r.o. wynika zasada, że po ustaniu małżeńskiej wspólności majątkowej i majątku, który był objęty tą wspólnością - udziały małżonków w majątku wspólnym są równe. Jednakowe pod względem wielkości udziały małżonków w majątku wspólnym są wyrazem równego traktowania małżonków i ich równouprawnienia w stosunkach majątkowych po ustaniu wspólności majątkowej. To rozwiązanie jednak nie we wszystkich okolicznościach będzie właściwe, w pewnych bowiem wypadkach może okazać się krzywdzące dla jednego z małżonków. Dlatego ustawodawca w art. 43 § 2 k.r.o. przewidział możliwość ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym, jeżeli zostaną spełnione przesłanki wskazane w tym przepisie. Art. 43 § 2 k.r.o. określa dwie przesłanki ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym. Pierwszą jest niejednakowy sposób przyczyniania się małżonków do powstania tego majątku. Drugą stanowią „ważne powody”. Obie przesłanki muszą być spełnione łącznie i pozostawać w określonej relacji. Z jednej strony żadne „ważne powody” nie uzasadniają same przez się ustalenia nierównych udziałów, jeżeli stopień przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego jest równy. Z drugiej, różny stopień przyczynienia się małżonków do powstania tego majątku bierze się pod uwagę dopiero wtedy, gdy za ustaleniem nierównych udziałów przemawiają „ważne powody” (tak również Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 24 kwietnia 2013 r., IV CSK 553/12, Lex 1353257, Krystyna Skiepmo „Komentarz do spraw o podział majątku wspólnego małżonków” Warszawa 2015 rok).

Pod pojęciem „przyczynienia się” małżonków do powstania majątku wspólnego należy rozumieć nie tylko działania małżonków prowadzące bezpośrednio do powiększenia substancji majątku wspólnego, ale całokształt ich starań o założoną przez zawarcie małżeństwa rodzinę i zaspokojenie jej potrzeb. Przyczynianie się do powstania majątku wspólnego może polegać zarówno na wniesieniu aktywów, jak i na zaoszczędzeniu wydatków. W przypadku pracy we wspólnym gospodarstwie domowym zaoszczędzenie wydatków polega na uniknięciu kosztów związanych z potrzebą zatrudnienia pomocy domowej.

O stopniu tego przyczynienia się nie decyduje wyłącznie wysokość zarobków lub innych dochodów osiąganych przez małżonków. Dla jego określenia ma znaczenie także np. nakład pracy przy wychowywaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym (art. 43 § 3 k.r.o.) oraz to czy posiadanymi zasobami małżonkowie gospodarują racjonalnie, czy też nie, a w szczególności czy lekkomyślnie ich nie trwonią.

Przyjmuje się, iż „ważne powody” w rozumieniu § 2 art. 43 k.r.o. winny być rozumiane jako względy natury etycznej które sprawiają, że w danych okolicznościach równość udziałów małżonków w majątku wspólnym wyraźnie kolidowałaby z zasadami współżycia społecznego. Zaś, z uwagi na daleko idące skutki ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, przepis art. 43 § 2 k.r.o. winien być stosowany z dużą ostrożnością.

U podstaw art. 43 § 2 k.r.o. leży założenie, że tylko w małżeństwie prawidłowo funkcjonującym usprawiedliwione są równe udziały w majątku wspólnym, mimo że małżonkowie przyczyniali się do jego powstania w różnym stopniu. Opiera się ono na więzach osobistych i gospodarczych istniejących między małżonkami oraz na obowiązku wzajemnej pomocy. To założenie odpada jednak, gdy małżonek rażąco lub uporczywie naruszał swe obowiązki wobec rodziny. Nie bez znaczenia pozostaje także kwestia winy w spowodowaniu rozkładu pożycia małżeńskiego. Dlatego też art. 43 § 2 k.r.o. nie powinien działać na niekorzyść małżonka, któremu nie można przypisać winy (tak między innymi Krystyna Skiepmo "Komentarz do spraw o podział majątku wspólnego małżonków" Warszawa 2015 rok, Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 27 czerwca 2003 r., ICV CKn 278/01, Lex 82435).

Ważne powody w rozumieniu art. 43 § 2 k.r.o. nie zachodzą w każdym wypadku faktycznej nierówności przyczyniania się małżonków do powstania majątku wspólnego, lecz wówczas, gdy małżonek, przeciwko któremu zostało skierowane żądanie ustalenia nierównego udziału, w sposób rażąco lub uporczywy nie przyczyniał się do powstania majątku wspólnego stosownie do posiadanych sił i możliwości zarobkowych (tak między innymi Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 26 listopada 1973 r., III CRN 227/73, OSNCP 1974 rok, Nr 11, poz. 189 i z dnia 30 listopada 1972 r., III CRN 235/72, OSNCP 1973 rok, Nr 10, poz. 174, Krystyna Skiepmo "Komentarz do spraw o podział majątku wspólnego małżonków" Warszawa 2015 rok).

Za „ważne powody” na gruncie powołanego przepisu uznawane mogą być fakt trwonienia majątku przez jedno z małżonków, alkoholizm, narkomania, hazard, podejmowanie nierozsądnych operacji finansowych naruszających bezpieczeństwo finansowe rodziny (Krystyna Skiepmo „Komentarz do spraw o podział majątku wspólnego małżonków” Warszawa 2015 rok).

W okolicznościach niniejszej sprawy brak jest podstaw do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym stron. O ile sam alkoholizm wnioskodawcy mógłby być uznany za ważny powód w rozumieniu powołanego przepisu, jednakże nie sposób uznać, iż uczestniczka udowodniła wpływ tego alkoholizmu na przyczynianie się do powstawania majątku wspólnego. Wszak przypomnieć należy, iż w zakresie nierównych udziałów Sąd orzeka jedynie na wniosek jednej ze stron i roszczenie to pozostaje roszczeniem procesowym. Oznacza to, iż stosownie do ogólnej zasady ciężaru dowodu z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia przesłanek ustalenia nierównych udziałów spoczywa na tym, kto się na nie powołuje. Zdaniem Sądu orzekającego w niniejszej sprawie uczestniczka nie tylko nie udowodniła, iż stopień przyczynienia się do powstawania majątku wspólnego stron był różny, ale też nie udowodniła wysokości tego różnego przyczynienia się stron do majątku wspólnego, co uzasadniałoby ustalenie, iż udział uczestniczki wyniósł $\frac{3}{4}$, zaś udział wnioskodawcy $\frac{1}{4}$.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, iż alkoholizm Ł. W. eskalował w 2014 r., kiedy to zabrano mu prawo jazdy z uwagi na kierowanie pojazdu po spożyciu środków odurzających. W marcu 2014 roku wnioskodawca był również hospitalizowany z uwagi na alkoholowy zespół abstynencyjny. Sąd nie ma wątpliwości, iż alkoholizm wnioskodawcy wpływał na rodzinę uczestników, co przejawiało się choćby w decyzjach podjętych odnośnie sprzedaży poszczególnych pojazdów i utracie pracy przez wnioskodawcę. Jednakże należy mieć na uwadze, iż małżeństwo uczestników trwało prawie 13 lat, zaś jak sama uczestniczka zeznała, poważne problemy pojawiły się, jak zabrano mu prawo jazdy. Uczestniczka nie zaoferowała dowodów na wykazanie wpływu uzależnienia wnioskodawcy na rodzinę - oprócz zeznania (poza tezę dowodową), iż wnioskodawca był uzależniony od 2010 r., „działo się to cyklicznie, narastało, skończyło się tym, iż dziecko musiało być u psychologa”. W tym kontekście zeznanie uczestniczki pozbawione jest konkretów, zwłaszcza, że przed 2010 roku (a więc przez 9 lat trwania małżeństwa) wnioskodawca przyczyniał się do powstawania majątku wspólnego, w tym również na nieruchomości samej uczestniczki, zaś nawet po 2010 roku wnioskodawca nadal pracował. Należy jeszcze raz podkreślić, iż sama choroba alkoholowa wnioskodawcy nie uzasadnia ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym stron, bowiem wykazaniu podlega negatywny wpływ tejże choroby na powstawanie majątku wspólnego małżonków i życie całej rodziny. Niewystarczające jest przy tym stwierdzenie, iż w okresie trwania choroby alkoholowej wnioskodawca z swoich środków kupował alkohol i przekazywał małe kwoty na utrzymanie domu. Jednocześnie, co warto wskazać, jeszcze w 2011 roku wnioskodawca przekazał część swojego odszkodowania na zakup bramy i altany, co uzasadnia

jednak przekonanie, iż prawie do końca małżeństwa wnioskodawca łożył na rodzinę, w tym na majątek osobisty samej uczestniczki, do czego przecież nie był obowiązany.

W konsekwencji Sąd oddalił wniosek uczestniczki o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym stron.

Wskazać także należy, że w postępowaniu o podział majątku wspólnego Sąd ustala skład i wartość majątku wspólnego.

Zasadą jest, że podział majątku wspólnego obejmuje przedmioty majątkowe, które były składnikami tego majątku w chwili ustania wspólności ustawowej i które istnieją w chwili dokonywania podziału majątku wspólnego. Przy czym podział majątku wspólnego obejmuje tylko aktywa, a ustalenie wartości poszczególnych składników majątku wspólnego małżonków następuje według stanu na chwilę ustania wspólności ustawowej, ale według cen aktualnych. Majątkiem wspólnym stron są bowiem tylko te przedmioty bądź prawa, które zostały nabyte w trakcie trwania małżeństwa i pozostały na dzień jego ustania.

W niniejszej sprawie nie budziło wątpliwości, iż uczestnicy w trakcie trwania związku nabyli ruchomości. Przy czym do dnia rozwiązania małżeństwa w skład majątku wspólnego wchodziły: meble B. W., zmywarka, kuchenka gazowa marki I., kanapa narożna kryta skórą. Inne ruchomości, które wchodziły w skład majątku wspólnego uległy zepsuciu/zużyciu już po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej i uczestniczka nabyła w ich miejsce nowe ruchomości. Jednocześnie, co istotne pojazdy nabyte przez uczestników w trakcie trwania małżeństwa, również zostały przez nich dobrowolnie zbyte jeszcze przed rozводом. Co więcej strony dokonały wzajemnych rozliczeń z tytułu zbycia tychże pojazdów. Sąd przy tym nie uwzględnił jako przedmiotów wchodzących w skład majątku wspólnego przedmiotów w postaci altany, bramy oraz furtki. Zdaniem Sądu zakup tych przedmiotów dokonanych ze środków pochodzących z odszkodowania uzyskanego przez wnioskodawcę (pochodzących z jego majątku osobistego) winien być rozliczony jako nakład z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek osobisty uczestniczki, jako że całość środków na ich zakup pochodził z majątku osobistego wnioskodawcy, jednocześnie brama i furtka są częściami składowymi nieruchomości.

Jednocześnie Sąd nie wziął pod uwagę (oprócz rozliczeń z tytułu pojazdów) rozliczeń dokonywanych między stronami już po ustaniu małżeństwa. Zdaniem Sądu kwoty przelewane na rzecz wnioskodawcy były kwotami o charakterze quasi-alimentacyjnym. Jak zeznała uczestniczka: przelewała ona kwoty na rzecz Ł. W. na jego żądanie, spłaciła mu ona również jego długi np. zobowiązanie do L.. Należy wskazać, iż część potwierdzeń przelewu nie zawiera informacji, z tytułu jakich rozliczeń uczestnika przelała konkretne kwoty. Część z nich ma informację pt. „splata”, „fryzjer”. Oczywiście Ł. W. pismem z dnia 1 września 2015 r. wskazał, iż otrzymał on od M. W. (1) łączne kwotę 13.000 zł z różnymi terminami płatności, jednakże z oświadczenia tego nie wynika, z jakiego tytułu taka kwota została mu przekazana, zwłaszcza, że w grę wchodziło kilka potencjalnych rozliczeń np. z tytułu spłaty majątku wspólnego, z tytułu rozliczenia nakładów z majątku wspólnego, lub z tytułu rozliczenia nakładów z majątku osobistego. Jednocześnie kwota 15.000 zł i 13.000 zł zostały zgłoszone również jako nakład z majątku osobistego uczestniczki na majątek osobisty wnioskodawcy, co należy uznać za niekonsekwencję, bowiem z jednej strony miał być to nakład z majątku osobistego uczestniczki, z drugiej zaś strony miała być to splata. S

Oprócz powyższego oś sporu między stronami sprowadzała się w istocie do ustalenia, czy i w jakim zakresie uczestnicy dokonali nakładów i wydatków z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki, jak i z majątków osobistych wnioskodawcy/uczestniczki na majątek osobisty uczestniczki/wnioskodawcy.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do sposobu podziału majątku wspólnego, Sąd uwzględnił w tym zakresie zgodne wnioski uczestników postępowania i przyznał na wyłączną własność M. W. (1) ruchomości objęte majątkiem wspólnym stron.

Udziały w majątku wspólnym między stronami były równe. Należało zatem dokonać porównania wartości przyznawanych składników majątkowych na rzecz obu uczestników celem oceny zasadności zasądzenia spłat/dopłat. I tak na rzecz M. W. (1) zostały przyznane składniki o łącznej wartości 2.750 zł (które były wszystkimi składnikami majątku wspólnego). Łączny majątek uczestników do podziału wynosi zatem 12.750 zł, wartość zaś udziału jednego

małżonka w tym majątku (1/2) wyniósł 1.375 zł. Zatem to M. W. (1) winna spłacić Ł. W. w kwocie 1.375 zł z tytułu spłaty udziału w majątku wspólny.

Jednakże ww. kwotę należało zmodyfikować o uwzględnione roszczenia uczestników o rozliczenie dokonanych przez nich nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty i z majątku osobistego na majątek osobisty uczestniczki.

Zgodnie z art. 45 § 1 k.r.o., każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Jak wynika z § 2 powołanego przepisu, zwrotu dokonuje się przy podziale majątku wspólnego, jednakże sąd może nakazać wcześniejszy zwrot, jeżeli wymaga tego dobro rodziny. Przepis art. 45 k.r.o. reguluje rozliczenia z tytułu wydatków i nakładów poczynionych w czasie trwania wspólności ustawowej. Nie reguluje natomiast rozliczeń pomiędzy małżonkami wydatków i nakładów poczynionych z majątków osobistych na majątek wspólny w czasie od ustania wspólności ustawowej do momentu podziału majątku, których podstawę materialnoprawną stanowią odpowiednio zastosowane przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych, w tym art. 207 k.c.

Wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na majątek osobisty sąd uwzględnia bez sformułowania przez uczestników postępowania żądania w opisanym wyżej, oczekiwanym przez skarżącego, ścisłym znaczeniu, natomiast o zwrocie wydatków i nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny sąd orzeka wyłącznie po zgłoszeniu żądania czyniącego zadość wymaganiom określonym w art. 187 § 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Odmienność w traktowaniu tych nakładów wynika z faktu, że wspomniane ostatnio roszczenia nie wchodzą w skład majątku wspólnego małżonków - w odróżnieniu od wierzytelności o zwrot nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty jednego z małżonków, stanowiącej składnik majątku dorobkowego małżonków. (tak Postanowienie SN z dnia 21 grudnia 2022 r., I CSK 3142/22, LEX nr 3521229). Oznacza to, iż Sąd z urzędu (bez wniosku strony) orzeka o obowiązku zwrotu wydatków i nakładów ponoszonych z majątku wspólnego na majątek osobisty jednego z małżonków.

Z punktu widzenia niniejszej sprawy istotne jest również, że Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podzielił możliwość rozliczenia nakładów z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek osobisty uczestniczki, co zostało potwierdzone również w orzecznictwie. Wprawdzie przepis art. 45 § 1 k.r.o. stwierdza, że przy podziale majątku wspólnego zwrotowi podlegają wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na majątek odrębny bądź też z majątku odrębnego na majątek wspólny. W omawianej sytuacji na majątek odrębny jednego z małżonków dokonano nakładów zarówno z majątku wspólnego, jak i z majątków odrębnych każdego z małżonków. Wydawać by się zatem mogło, że w postępowaniu o podział majątku wspólnego nie mogą być rozliczane nakłady z majątku odrębnego na majątek odrębny. Jednakże w sytuacji, gdy chodzi o rozliczenie sumy nakładów na kompletny obiekt, dokonywanie tych rozliczeń w dwóch odrębnych postępowaniach byłoby niecelowe. W przepisach art. 567 i 618 k.p.c. widoczna jest tendencja do całościowego rozliczania wszystkich nakładów w jednym postępowaniu. (uchwała SN z dnia 16 grudnia 1980 r., III CZP 46/80, OSNC 1981/11/206). Należy uznać za dopuszczalne rozliczenie w postępowaniu o podział majątku wspólnego nakładów poczynionych z jednego majątku odrębnego na drugi majątek odrębny, ale tylko w tej szczególnej sytuacji, gdy na nieruchomości stanowiącej majątek odrębny powstał obiekt kosztem wszystkich mas majątkowych w tym majątku wspólnego. Taki jedynie przypadek wskazuje na potrzebę kompleksowego rozliczenia całości nakładów w jednym postępowaniu. (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2003 r., V CKN 363/01, LEX nr 569117). W niniejszej sprawie właśnie doszło do takiej szczególnej sytuacji, w której to Sąd uznał, iż możliwe jest rozpoznanie roszczenia wnioskodawcy o zwrot nakładów dokonanych z jego majątku osobistego na majątek osobisty uczestniczki, jak i roszczenia uczestniczki o zwrot nakładów dokonanych z jej majątku osobistego na majątek osobisty uczestnika (zgłoszony w odpowiedzi na wniosek i w piśmie procesowym z dnia 24 czerwca 2020 r.).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd uznał za zasadne rozliczenia następujących nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki w postaci:

- 1) spłaty kredyty zaciągniętego we (...) do dnia prawomocnego rozvodu stron tj. 10 września 2014 roku w łącznej kwocie 31.653 zł,
- 2) spłaty kredytu zaciągniętego w złotych do dnia prawomocnego rozvodu stron tj. 10 września 2014 roku w łącznej kwocie 20.037,61 zł,
- 3) a także wartość nasadzeń roślinnych dokonywanych na nieruchomości uczestniczki w kwocie 49.484 zł.

Zatem łączne nakłady z majątku wspólnego uczestników na majątek osobisty uczestniczki wyniosły 101.174,61 zł, dlatego też wnioskodawcy należy się zwrot połowy tychże nakładów tj. kwota 50.587,30 zł.

Należy nadmienić, iż jak wynika z materiału dowodowego kredyty były spłacane zarówno przez Ł. W., jak i M. W. (1) z wynagrodzeń za pracę (które to wynagrodzenia wchodzi w skład majątku wspólnego), dopiero po rozwodzie wnioskodawca zaprzestał spłacania kredytu. Nie bez znaczenia jest również cel zaciągnięcia tego kredytu – był on zaciągnięty na rozbudowę domu mieszkalnego na nieruchomości wchodzącej w majątek osobisty uczestniczki. Należało zatem z urzędu rozliczyć nakład w postaci spłaty kredytu zaciągniętego na powiększenie majątku osobistego uczestniczki.

Rozliczeniu z urzędu jako nakład z majątku wspólnego podlegały również nasadzenia roślinne w łącznej kwocie 49.484 zł. Nasadzenia te powstawały stopniowo, w trakcie użytkowania nieruchomości przez małżonków i dokonywane były z wynagrodzeń za pracę uczestniczki, a także wnioskodawcy.

Sąd uwzględnił też bezsporny nakład z majątku osobistego Ł. W. na majątek osobisty M. W. (1) w postaci :

- 1) kosztów zamontowania bramy i furtki na nieruchomości uczestniczki w kwocie ustalonej przez biegłą – 3.149 zł,
- 2) kosztów posadowienia na nieruchomości altany w kwocie 3.367 zł,

tj. łącznie kwoty 6.516 zł.

Należy wskazać, iż sama uczestniczka przyznała, iż właśnie z odszkodowania uzyskanego przez Ł. W. zostały nabyte przez małżonków brama i furtka oraz altana. Sąd uznał zatem, iż są to nakłady bezsporne.

Natomiast oddaleniu podległo roszczenie M. W. (1) o ustalenie, że uczestniczka M. W. (1) poczyniła nakład na majątek osobisty wnioskodawcy w kwotach: 15.000 zł i 13.000 zł tytułem spłaty dokonanej na poczet rozliczenia nakładów dokonanych przez wnioskodawcę na majątek odrębny uczestniczki. Jak wykazało postępowanie dowodowe, uczestniczka już po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej przekazywała wnioskodawcy różne kwoty. Wnioskodawca potwierdził również w dniu 1 września 2015 r., iż otrzymał od uczestniczki kwotę 13.000 zł (łącznie) z różnymi terminami płatności k. 174. Co istotne, należy zauważyć, iż kwoty te były przekazywane wnioskodawcy na jego prośbę. Przekazując te kwoty uczestniczka pomagała wnioskodawcy w jego utrzymaniu, również spłacała jego długi. Nie można zatem mówić, iż uczestniczka dokonała spłaty na rzecz wnioskodawcy (z pominięciem rozliczeń z tytułu własności pojazdów), lecz były to świadczenia quasi-alimentacyjne. Jednocześnie, rozliczenia te były dokonywane już po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, kiedy te przestał istnieć majątek wspólny i osobiste uczestników, zatem nie sposób uznać, iż powstała wtedy nawet hipotetyczna możliwość poczynienia jakichkolwiek nakładów z majątku osobistego uczestniczki na poczet majątku osobistego wnioskodawcy. Stąd też roszczenie to podlegało oddaleniu.

Podsumowując powyższe wywody, należy wskazać, iż rachunek tytułem spłat i wzajemnych rozliczeń stron przedstawia się następująco: 1.375 zł (tytułem spłaty od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy) + 50.587,30 zł (połowa nakładów poczyniona z majątku wspólnego stron na majątek osobisty M. W. (1)) + 6.516 zł (nakłady z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek osobisty uczestniczki) = **58.478,30 zł** i właśnie tę kwotę Sąd zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy w pkt 8. postanowienia.

O rozłożeniu ww. kwoty na raty orzeczono na podstawie art. 212 § 3 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c., stosownie, do którego jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. W razie rozłożenia dopłat i spłat na raty terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać lat dziesięciu. Przepis ten daje Sądowi możliwość rozłożenia zasądzonego roszczenia na raty z urzędu, niezależnie od wniosku. Mając na względzie aktualną sytuację życiową i majątkową uczestniczki Sąd zdecydował o rozłożeniu należności 58.478,30 zł na 96 miesięcznych rat (na okres 8 lat) w kwotach po 610 zł (zaś pierwsza rata w kwocie 609,14 zł) płatnych do 10 dnia każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. Sąd przy tym wziął pod uwagę wiek uczestniczki oraz jej dochody i wydatki. Zdaniem Sądu kwota miesięcznej raty, jak i okres spłaty jest adekwatny do możliwości zarobkowych i wydatków M. W. (1), również faktu, iż uczestniczka wychowuje i wydatkuje na wspólnego małoletniego syna stron, przy czym wnioskodawca nie opłacał z tego tytułu przez dłuższy czas alimentów, zaległość z tego tytułu wynosi 60.000 zł. Sąd przy tym wziął pod uwagę, iż uczestniczka nadal spłaca kredyty z miesięczną łączną ratą w kwocie ok. 600 zł, nadto sprawuje nad synem opiekę przez co bezpośrednio dostarcza mu środków utrzymania i wychowania. Zdaniem Sądu ww. kwota raty nie tylko nie obciąża nadmiernie uczestniczki, ale zabezpiecza interes wnioskodawcy, który w przeciągu 8 lat uzyska całą należność z tytułu wzajemnych rozliczeń. Z tych przyczyn Sąd orzekł jak w pkt 9. postanowienia.

W punkcie 10. i 11. postanowienia Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 520 § 1 k.p.c. nakazał pobrać od M. W. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 3.444,28 zł, zaś od Ł. W. – kwotę 2.844,28 zł, przy czym kwotę 350 zł z uiszczonych przez niego w dniu 6 lipca 2019 r. zaliczki. Należy przy tym nadmienić, iż Ł. W. zwolniony był od kosztów sądowych w zakresie kwoty 600 zł. Całe zaś nieuiszczone wydatki wyniosły 6.888,55 zł tj. 3.578,23 zł (k. 160), 2.866,76 zł (k. 195), 47,56 zł (k. 227), 259,11 zł (k. 248), 136,89 zł (k. 349). Należało więc kwotę 6.888,55 zł podzielić na dwa, z czego wartość udział w nieuiszczonych kosztach sądowych na jednego uczestnika wyniosła 3.444,27 zł (3.444,28 zł), od czego – w przypadku wnioskodawcy należało odjąć kwotę 600 zł z tytułu zwolnienia częściowego od kosztów sądowych, zaś w zakresie samego zwolnienia z kosztów sądowych, koszty te przejęto na rachunek Skarbu Państwa, o czym orzeczono w pkt 12. postanowienia.

O kosztach postępowania poniesionych przez strony Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., ustalając, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie, co stanowi zasadę w postępowaniu nieprocesowym. Sąd nie widział przy tym możliwości odstąpienia od wyżej wskazanej zasady. W sprawach o podział majątku wspólnego nie występuje sprzeczność interesów, o której mowa w art. 520 § 2 i 3 k.p.c., niezależnie od stanowiska stron i zgłaszanych przez nie twierdzeń i wniosków w przedmiocie składu, wartości i sposobu podziału majątku wspólnego. W postępowaniu tym strony są także w równym stopniu zainteresowane rozstrzygnięciem i ich interesy są wspólne o tyle, że celem postępowania jest wyjście ze wspólności majątkowej i uregulowanie wzajemnych stosunków majątkowych. (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2013 r., IV CZ 74/13, LEX nr 1388478).